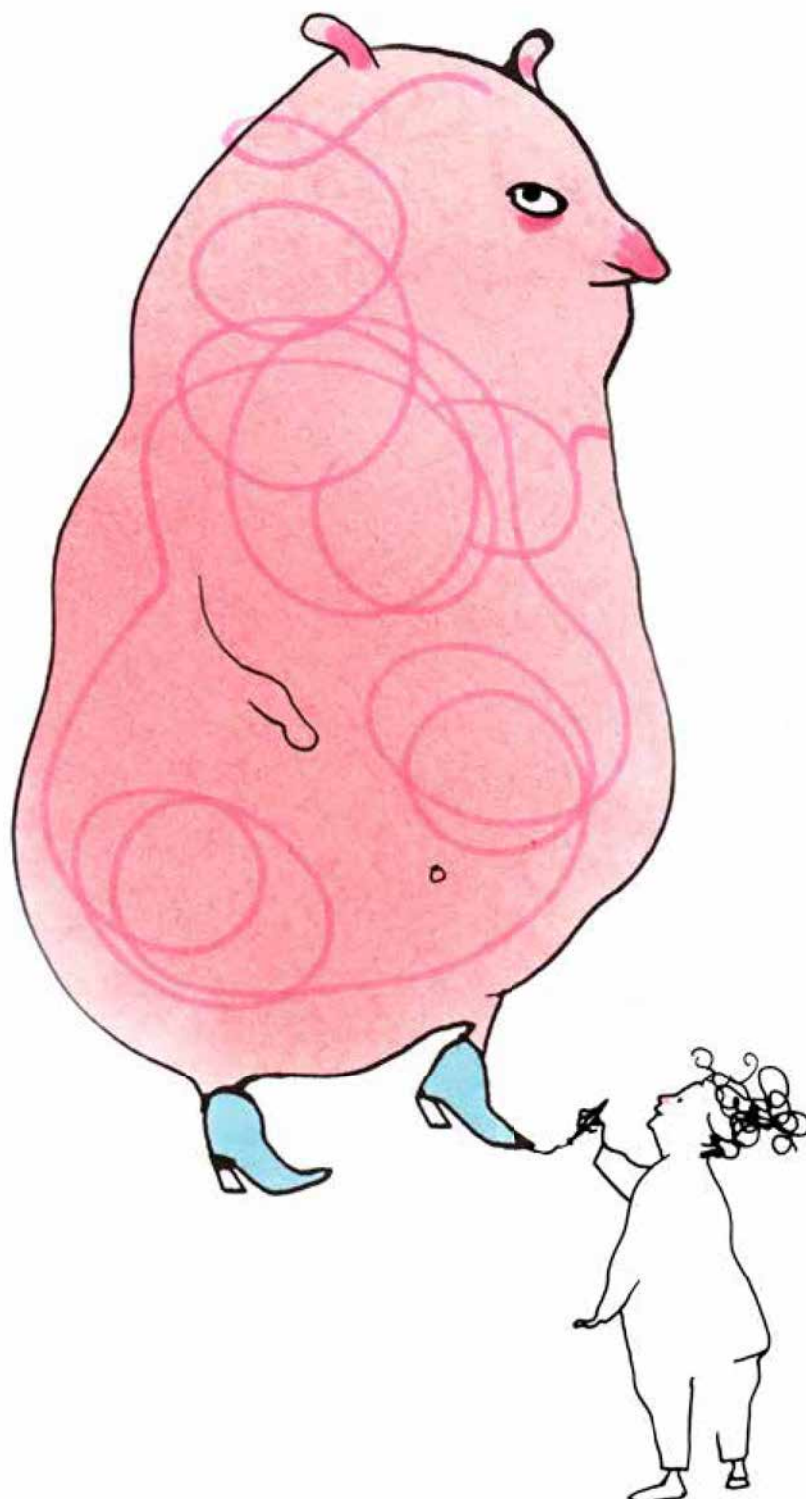

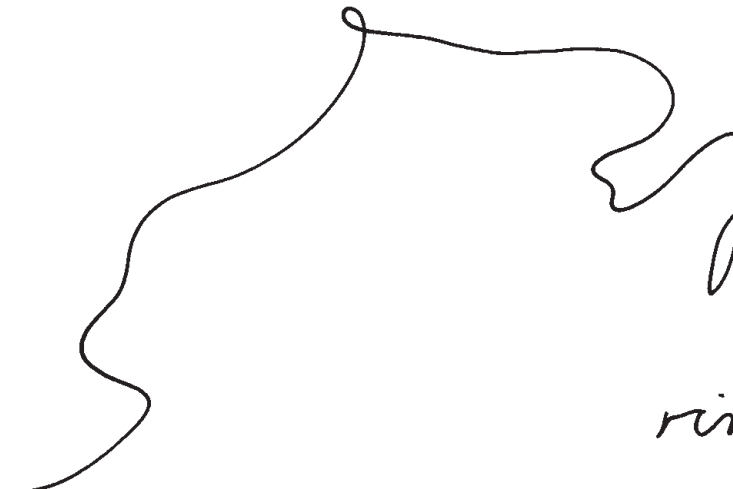
SAGOSAMLING

Lina Wirén

ritar och fittar på

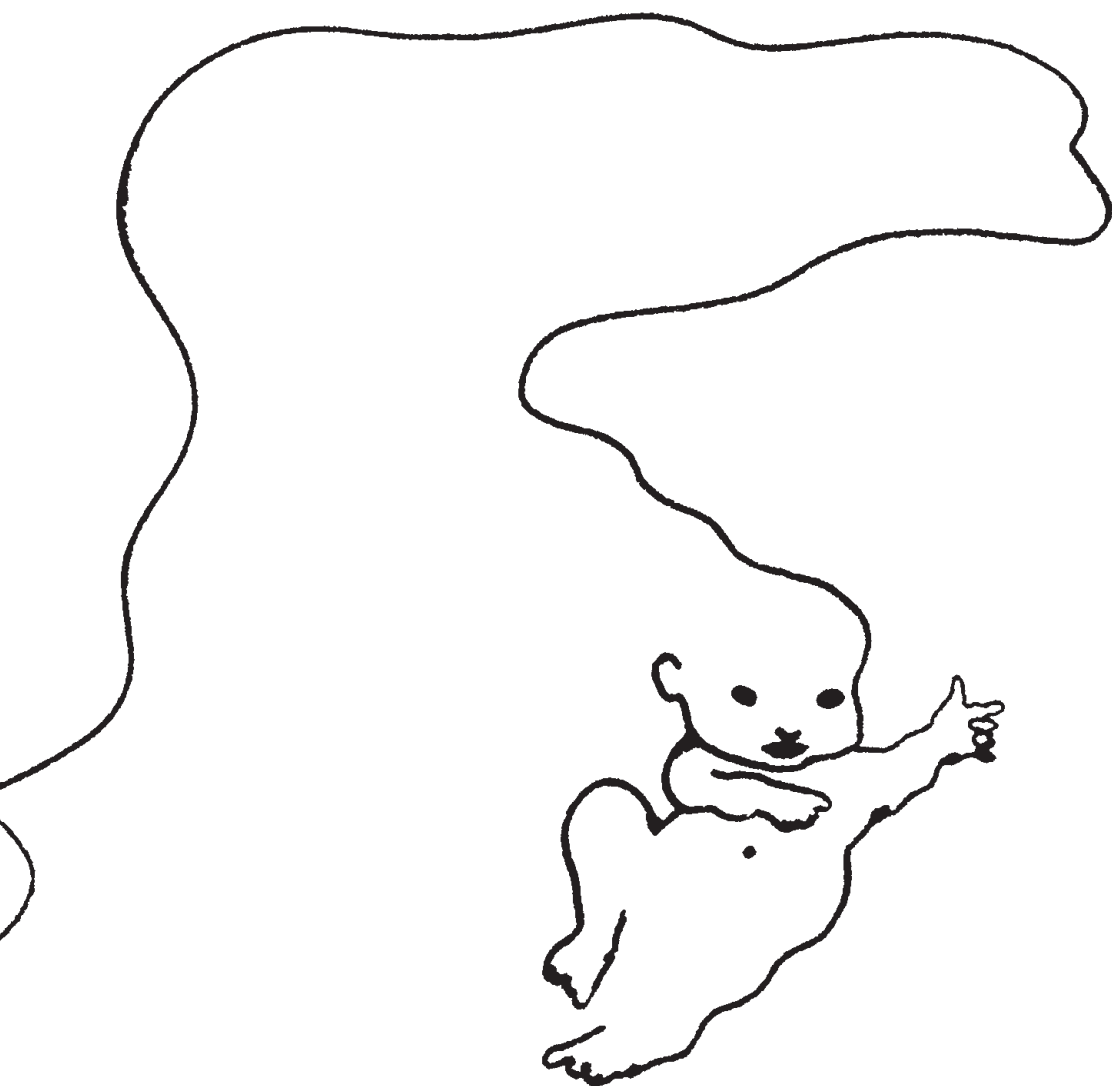

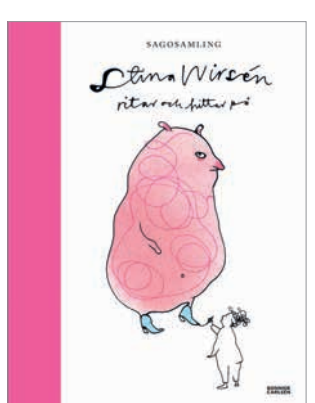
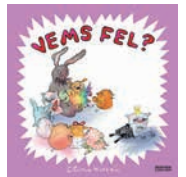
BONNIER
CARLSEN

magritar
På ett papper
en linje
ringlande, snurrande
det blir
ett barn!
Det blir du!

hälsning från Förlaget

Stina Wirsén är en av Sveriges främsta och mest lästa berättare och bilderboksskapare för de yngre barnen. Under drygt 30 år har hon ritat och skrivit fler än 120 böcker för barn. Många av dessa är egna verk, och en del har kommit till i samarbete med andra författare.

I *Stina Wirséns* världar ryms allt. Bråkiga brokiga, vardagsnära Vem-djur, sprudlande fantasiberättelser och gripande livsöden. Alla färger, former och funderingar får vara med – inga ämnen är för komplexa eller svåra.

Oavsett om du läser en *Wirsén*bok för första gången, eller återvänder till hennes berättelser, finns det alltid medmänsklighet, nyfikenhet och humor mellan sidorna. I hennes böcker blir livet begripligt och svindlande på samma gång. Hon är linjernas drottning som får ett enda streck att bli till en hel bild!

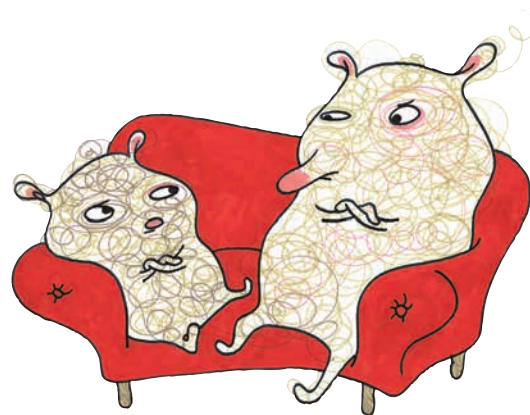
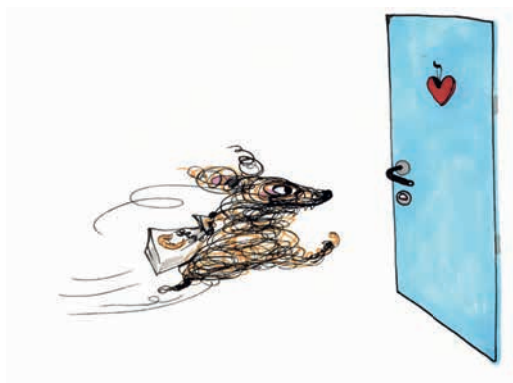
Med den här samlingen vill vi hylla *Stina Wirséns* konstnärskap och glänta på dörren till några av hennes världar. Och vi vill säga tack till dig, *Stina*, för att du tar oss människor, stora och små, på allvar.

Bonnier Carlsen 2024

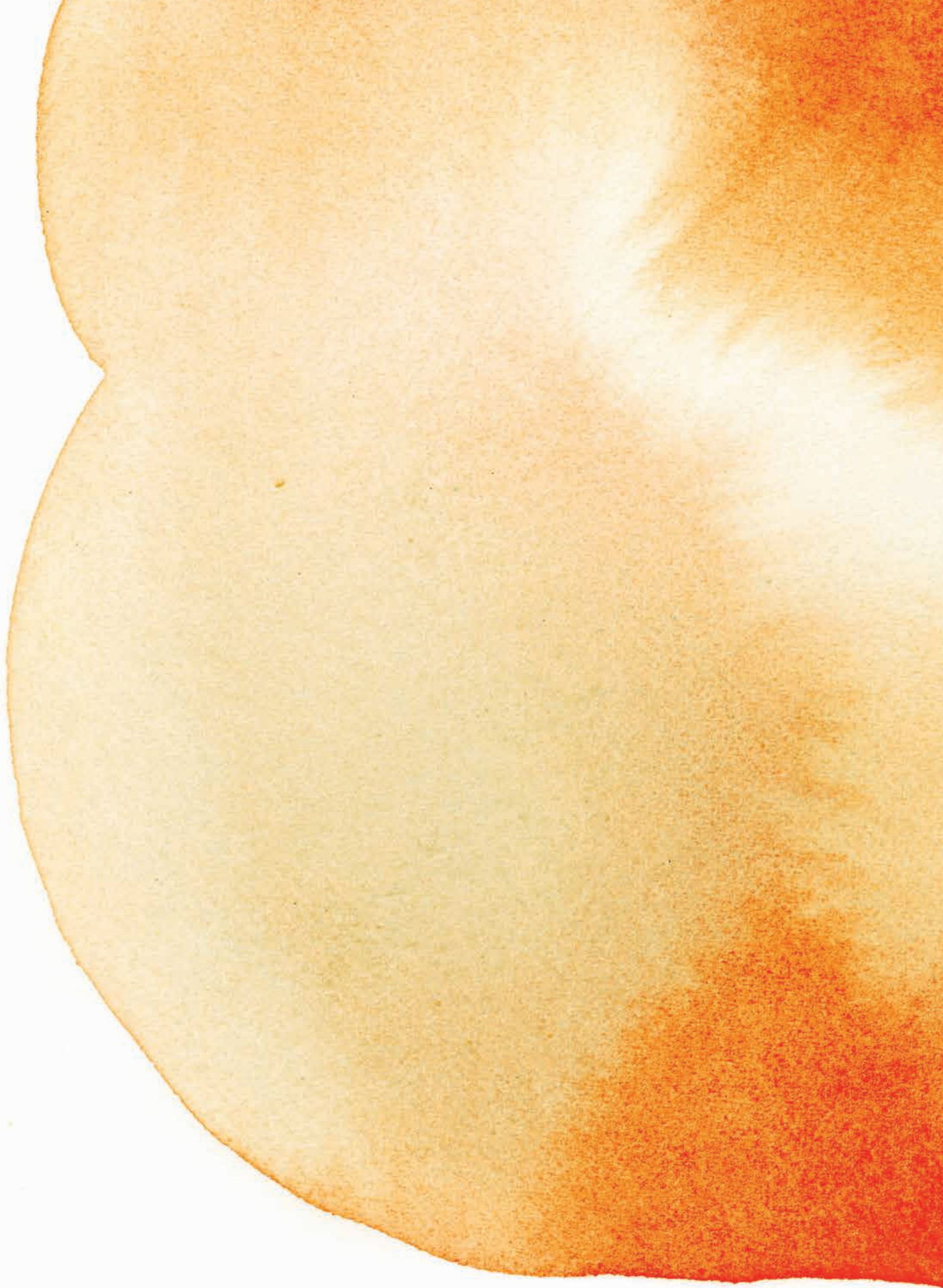
Innehåll

Att rita och hitta på	23	Sagor:	
En bok blir till	36	Dela	13
Känner du Vem-djuren?	38	Leka tre	25
Film	74	Vem bestämmer?	41
Noter – Vem?	76	Vem stör?	59
Att berätta om svåra saker	98	Åka hit och åka dit	79
Mamma, Anna och jag	124	Fluffi och Snuffi	87
Teater	174	Död	101
Noter– Får jag vara med?	178	Kan du höra stjärnorna?	109
Noter – Hur högt kan du bygga?	180	Skafferoben	117
Konst för barn	232	Vem syr?	127
Noter – Bluttan blå	236	Rut och Knut leker doktor	139
Efterord	286	En liten skär och	
Register	288	alla tvärtemotiga brokiga	153
		Trolleri med liten Skär	167
		En stjärna vid namn Ajax	183
		Farfar i Farsta	207
		Jag	223
		Ett till åtta	238
		Skelett och etikett	241
		Ramsa och tramsa	252
		Ahmed Anka och	
		Ödla Örjan	255

DELA!

Titta, en skär liten
brokig...

...som tuggar.
På vadå?

Mnamnam
namm.

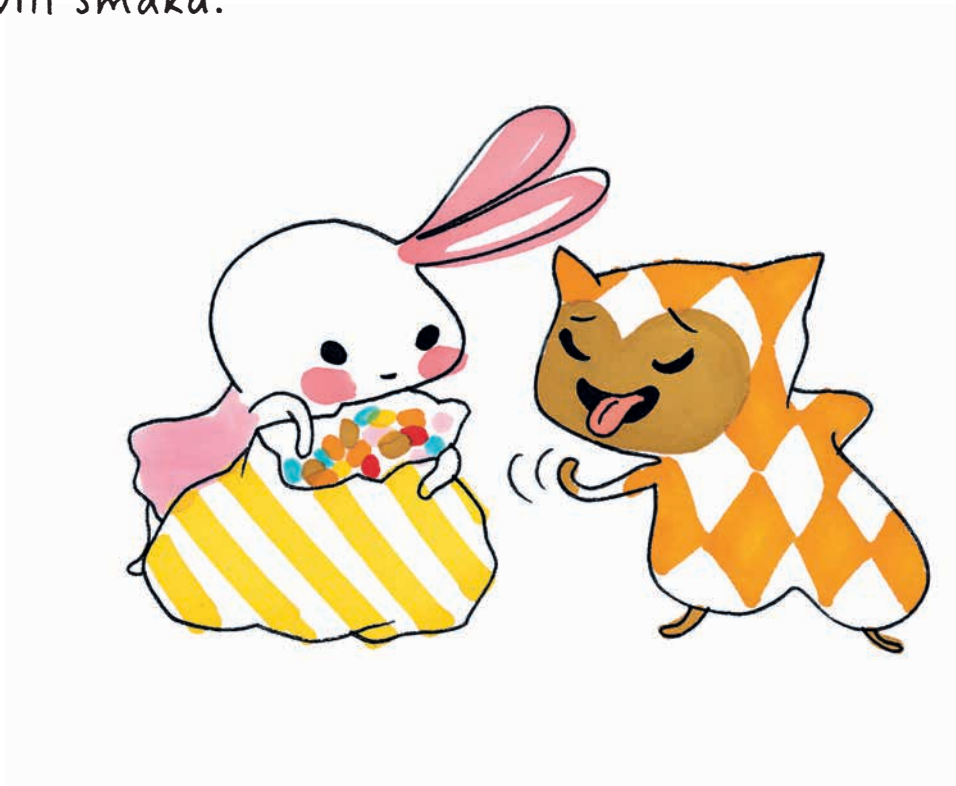

Aha! Godis.

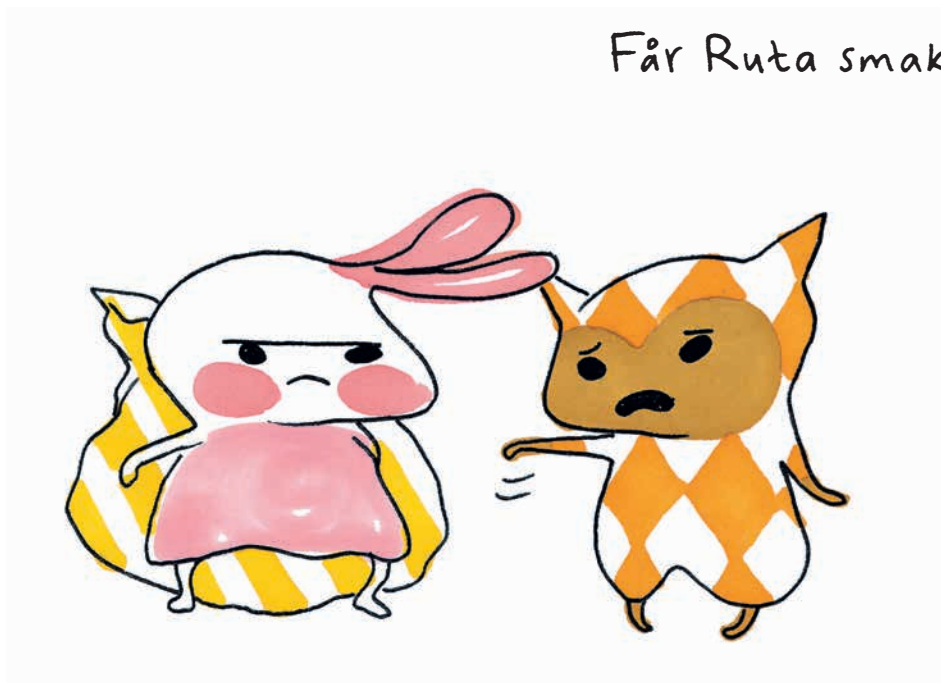
Titta. En brokig till,
en rutig...

... som vill smaka.

Får Ruta smaka?

Att rita och hitta på

När jag skriver och gör bilder för barn, så blir jag liten igen. Samtidigt är jag ju stor och vuxen, men jag kommer ihåg hur det känns att vara fyra år och nästan kunna vissla. Jag minns hur illa jag tyckte om blodpudding, men hur god kall mjölk var. Jag kommer ihåg när min storsyster lärde mig att skriva små bokstäver och stora, hur rädd jag var för en gubbe på vår gata som hade vassa skor och ett jättelångt huvud.

När jag skriver och ritat på en ny bok kommer många minnen upp i huvudet, det är som om hela skallen och hjärtat är fullt av små lådor som öppnas när jag minst anar det.

Oftast har jag skissblock och penna i väskan, men ibland får en kajalpenne och baksidan av ett kvitto duga, idéerna måste ritas ner innan dom försvinner!

Att högläsa, rita och måla tillsammans med barn är också en viktig del av mitt arbete. Jag besöker ofta förskolor. Då läser, leker och ritat jag tillsammans med barnen. Det är jätteroligt och inspirerande. Ofta får jag nya idéer efter ett förskolebesök.

Jag har ritat med barn i Shanghai och Umeå, i Goa och Tokyo. När vi målar tillsammans gör det inget att vi inte talar samma språk – måla kan man göra på alla språk!

Lekatre

Text: Carin Wirsén

Kapitel ett

Du får inte vara med

Rätta rimmar på vadå?

Just det! Potta.

Rätta, potta. Katt rimmar på hatt,
gubbe på stubbe, snor på skor, majs på
bajs, fis på gris, fjärt på stjärt!

Stina och Lina
rimmar. Man kan
bara vara med om
det rimmar. Sara
rimmar inte.
Sara får inte
vara med.

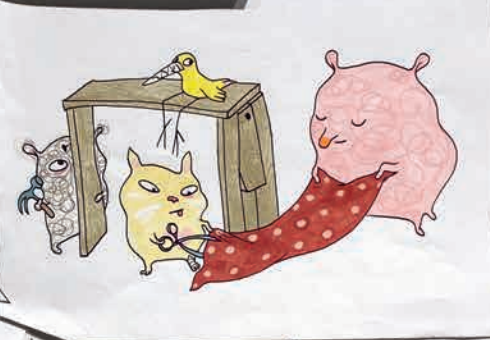
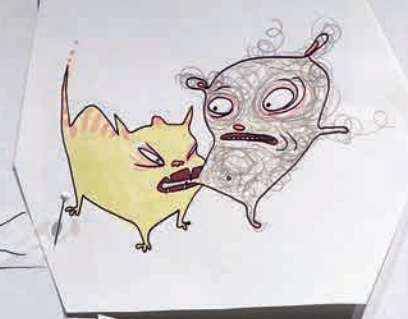
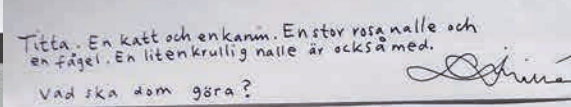
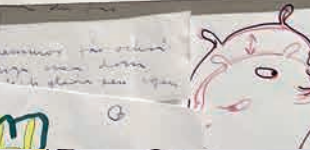
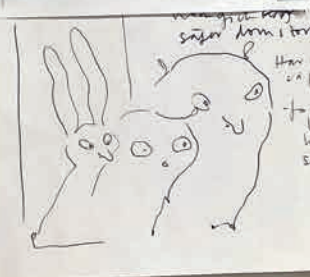

Sommar och sol, smultron med socker, siden och sammet,
silvriga smycken, allt som börjar på S är fint.

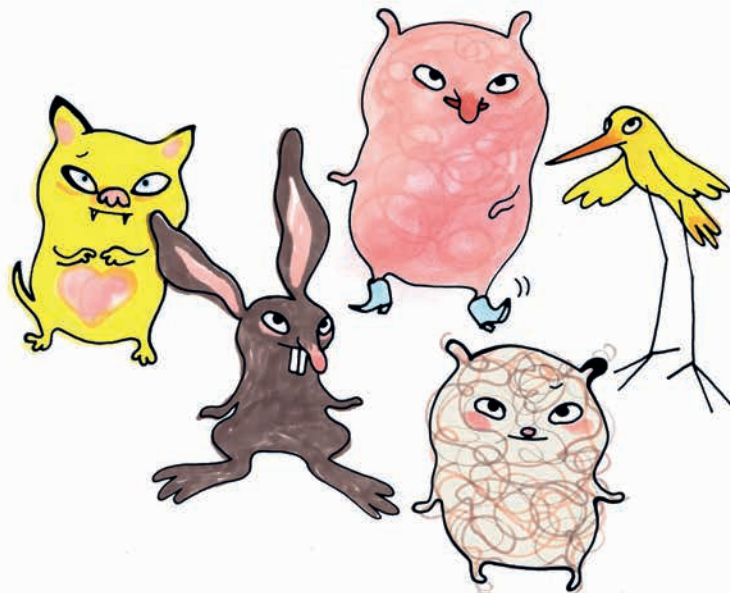

Sara och Stina börjar på S.
Man får bara vara med om man börjar på S.
Lina får inte vara med.

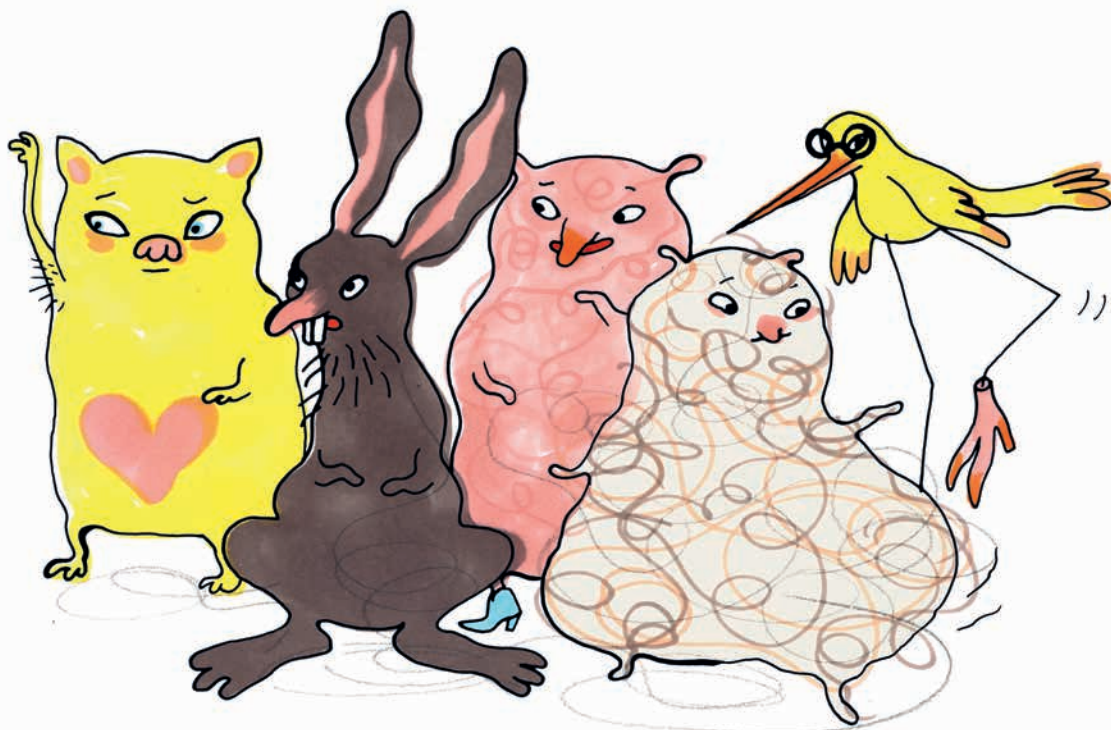

VEN ÄR VEN?

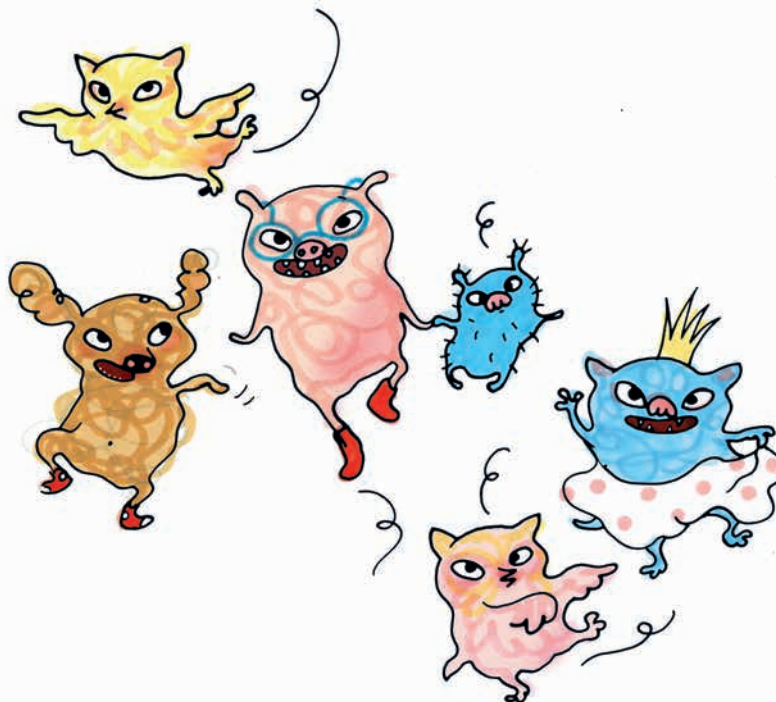
Först var Vem-djuren så här små.
Gula Katten, Nallegrisen, Fågel, Kanin och lilla Nalle.

Plötsligt så blev dom stora! Dom fick hår under armarna,
jobb och egna mobiltelefoner...

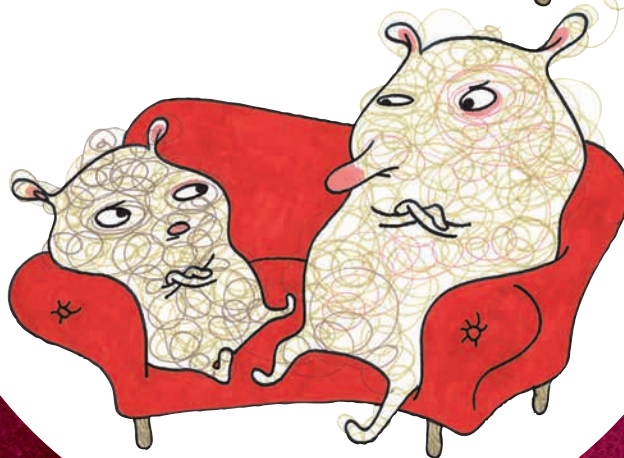
Några blev kära och några fick egna barn! Titta, en lång brun Hund! Och en Duva! Och en ny blå Katt!

Och en massa nya barn! Knatt, Mjau, Pip, lilla Hund, Gnis och Luden! Hej!

VEM
BESTÄMMER.~

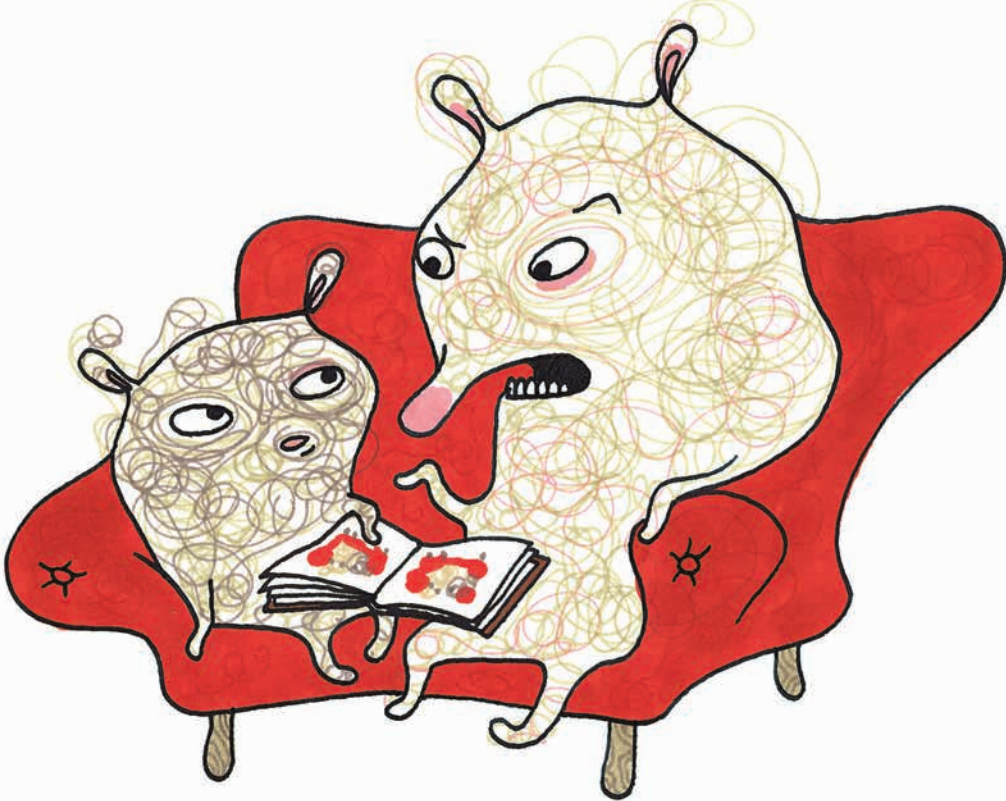
Titta!
En liten nalle.
Och en stor nalle.
Dom läser.

Nu är boken slut.
Det är dags att sova.
Så tycker stora.

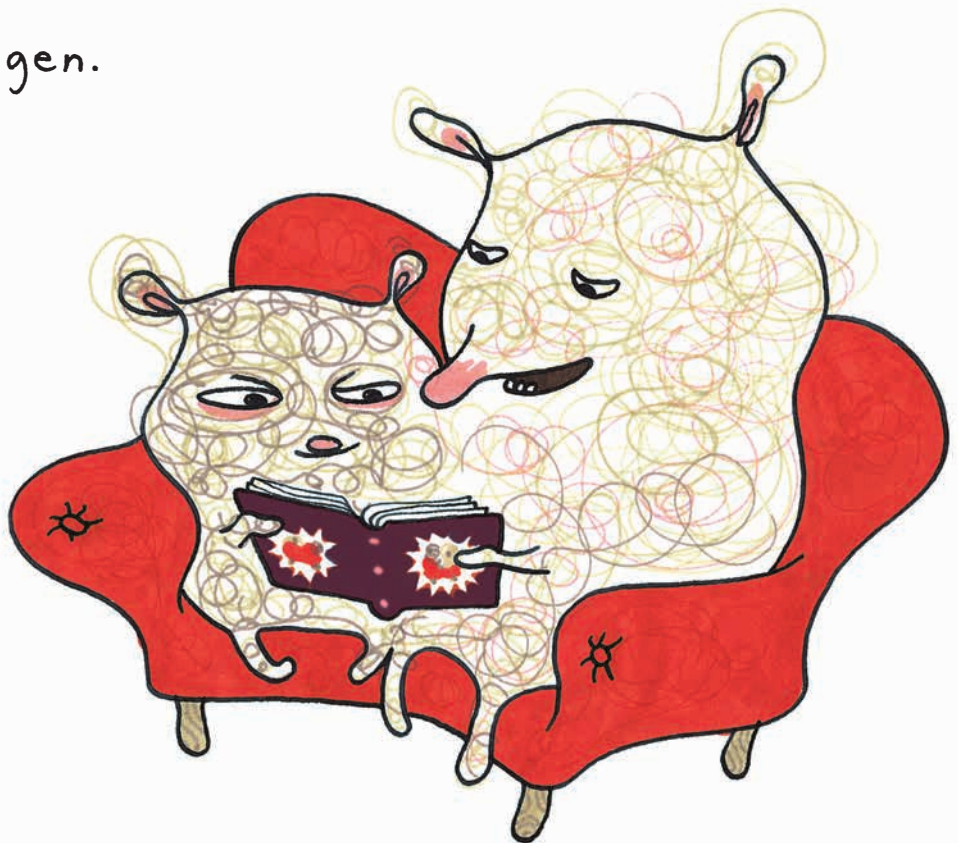

Nej, det är fel!
Boken börjar bara om igen.
Så tycker lilla.

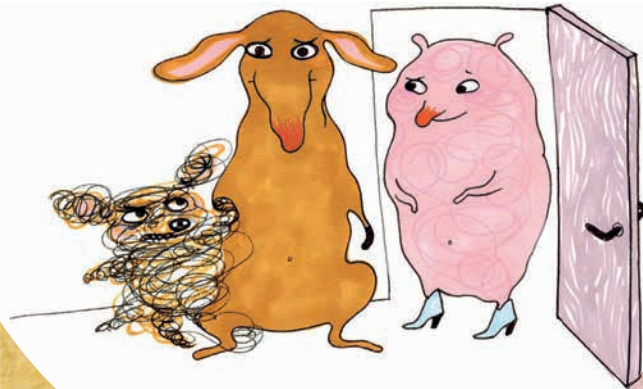
- Okej, en gång till då, sen ska du sova.
Så säger stora.

Nu läser dom. Igen.

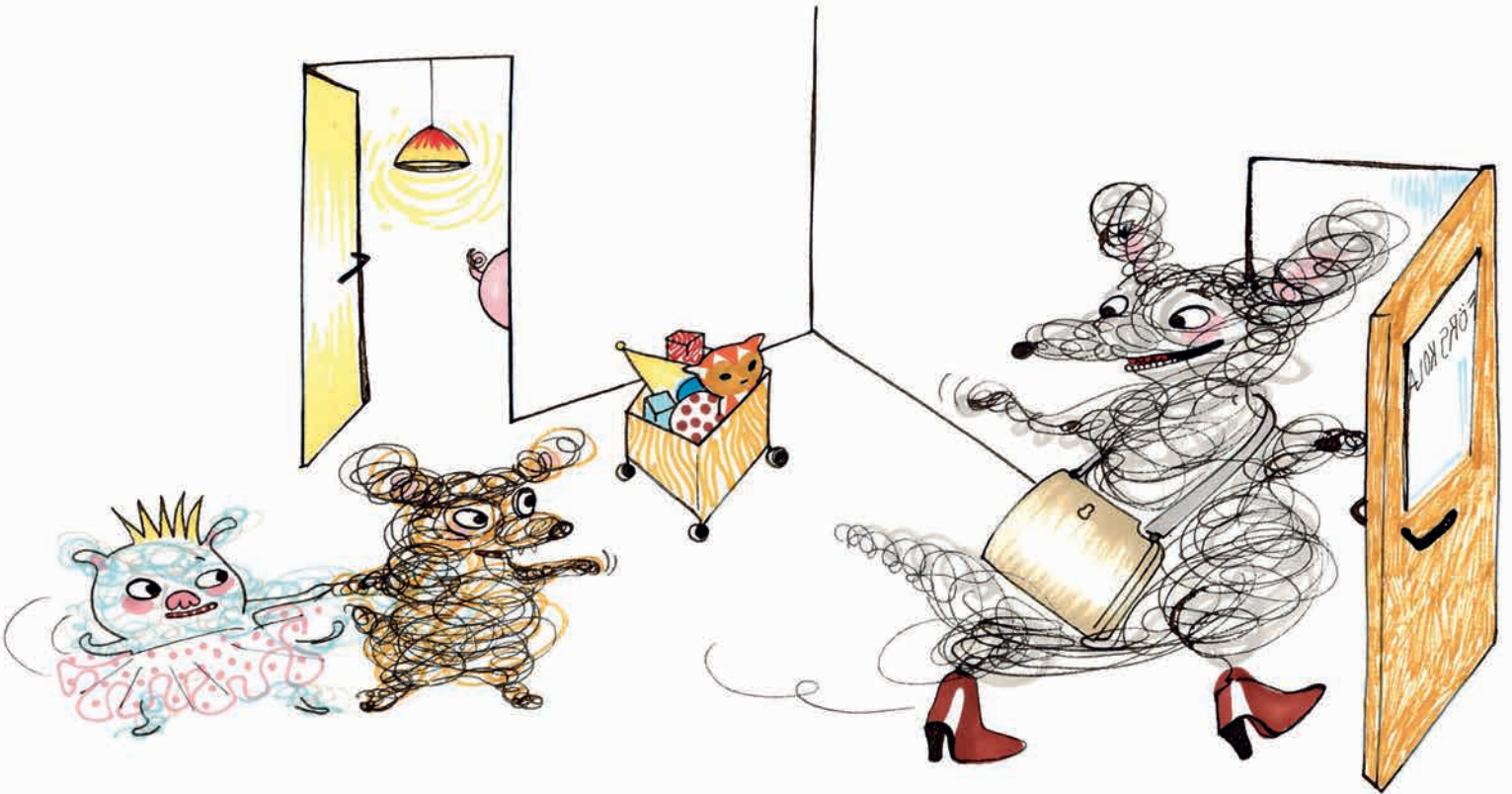

VEM STÖR?

- Hej då min lilla Hund, vi ses om en vecka, så säger Mammahunden.

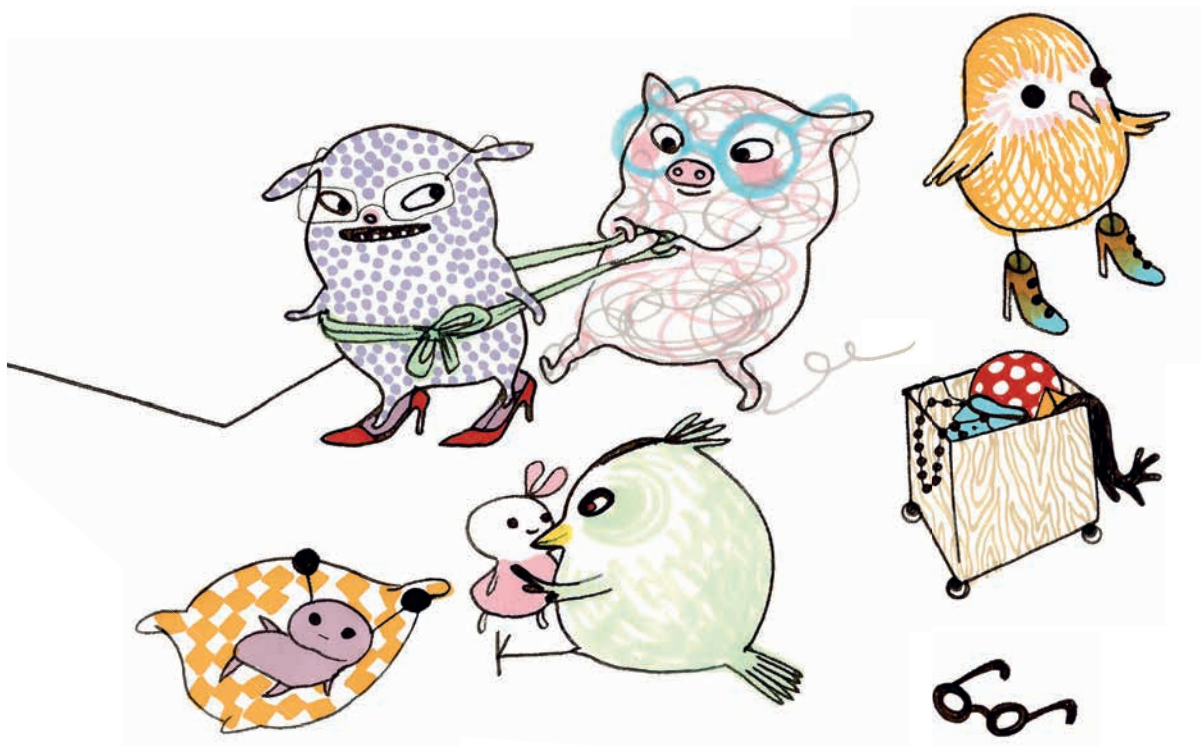
- Hej då, vinkar lilla Hund.
Knatt har redan kommit till
förskolan. Bra! Då kan dom
börja leka.

Lilla Hund och Knatt bygger en grej,
en rymdgrej.

Bygga, bygga, roligt, roligt!

Vips, så är dagen slut.
Snart kommer alla stora
för att hämta sina små.

Film

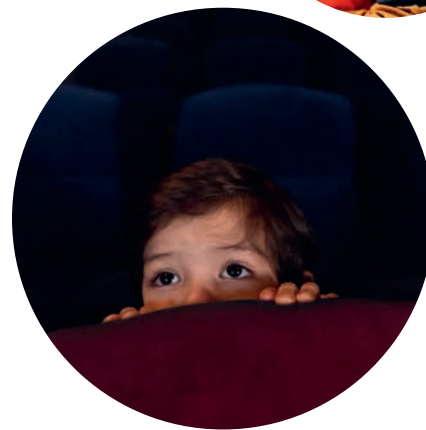
Att göra film är roligt! Och pilligt!

När en bok ska bli tecknad film är det många som jobbar och hjälps åt. En bilderbok har bara 32 sidor med en eller ett par bilder på varje sida, men det behövs 12 olika teckningar för varje sekund tecknad film!

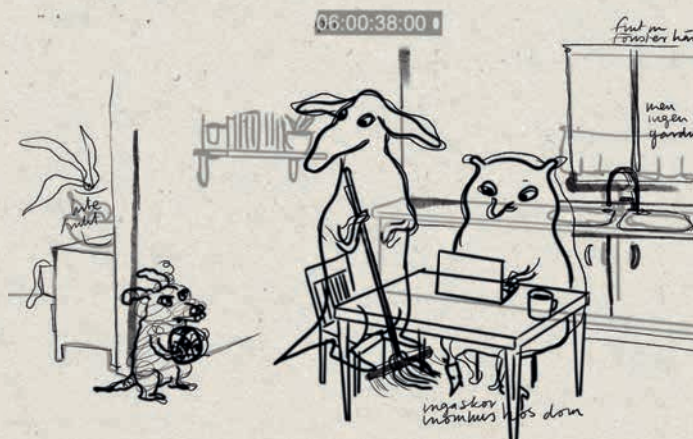
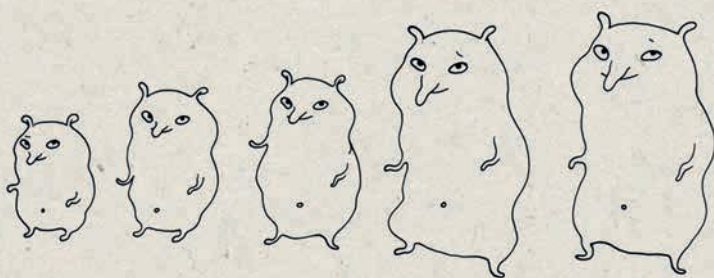
En animatör är en tecknare som är bra på att göra film och som kan rita rörelser och få teckningarna att komma till liv. I böckerna syns ju karaktärerna bara från ett håll, men på filmen måste alla kunna vända sig, hoppa och snurra, gråta och skratta.

När vi gör en *Vem*-film jobbar sju animatörer i nästan ett år.

Jag tecknar flera hundra teckningar, många, många fler än när jag gör en bok och animatörerna tecknar ännu fler bilder. Tillsammans ritar vi oss igenom berättelsen. Vi följer böckerna, men hittar också på nytt om vi tycker att det blir bättre. Så böckerna och filmerna är inte exakt likadana. Kanske har du märkt det om du först läst en bok och sen sett den som film?

Skisser och process

Små filmer om stora känslor

Baserad på Hédi Frieds och Stina Wirséns bok

VEM ÄR VEM?

Röst
Stellan Skarsgård

BIO
FÖR
BARN

Regi
Stina Wirsén och Linda Hambäck

STINA WIRSEN & LINDA HAMBÄCK
STINA WIRSEN
LINDA HAMBÄCK
STELLAN SKARSGÄRD
PETER LINDBLAD
MARIA EVELIN
KIMLIE LINDBLAD
EVA BRACK
EMIL GUSTAFSSON
RYOHIRO
HARRIET LEANDER
JOEL STENLJÄCKE
LINDBLAD
THEODOR WILLIAMS
CHERELLE FRYER
HARDES KNUTSSON
ADRIAN LARSSON
HARRIET LEANDER
PATRICK ROOS
BATALE ELIASSON
RODRIGUEZ
POLOPE HEDEGREN
MATS BLOMBERG
JESSICA LAUREN
EMIL ERIKSSON
STINA WIRSEN & JAN ARNOROFF
PLINT
LEE FILM STOCKHOLM AB
FILM I VÄST
KRISTINA BJÖRKSSON & JENNY GILBERGSSON
SVERIGES TELEVISION, ANNA CHOMTAN & CHARLOTTE DENVIARD
Svenska Filminstitutet, FILMKOLEKTIV, JANNE WENTZ
FOLKETS BIO
LES FILMS DU PREAU
LEE FILM
svt
Svenska Filminstitutet
Film i Väst
DION
UR
ECONET BIO

Historien om Bodri

En animerad film om kärlek och vänskap som bär ett barn genom det svåraste

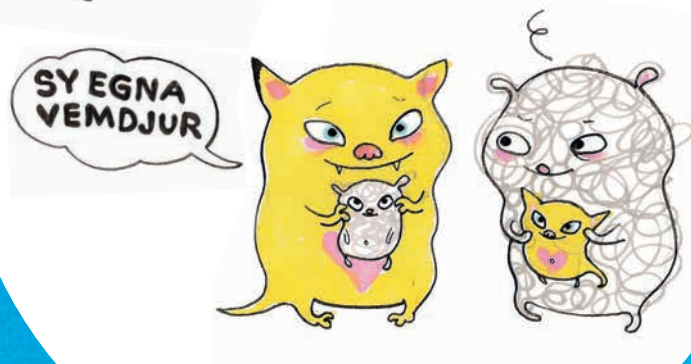
Manuskript och regi: STINA WIRSEN
Producent: PETER KRUPENIN
Huvudanimatör: ELINOR BERGMAN
Ljudläggning & mix: MATS BLOMBERG
Kompositör: MARTIN ÖSTERGREN

Hobab, i samproduktion med Film i Väst, distribution Folkets Bio & med stöd från Svenska Filminstitutet

VEM SYR?

Text: Anna Hörling

Vill du sy dina egna **Vemdjur**?!

Och du kan bestämma om du vill att din Nalle ska se arg eller glad ut, om din Katt ska gapa med vassa tänder, eller om han ska le lite blygt.

Vill du att din Nalle ska vara luddig så väljer du ett luddigt tyg, vill du att hon ska vara slät och mjuk, så tar du ett annat. Titta hemma efter gamla tröjor och urvuxna mysbyxor, kanske hittar du något som går att sy ett Vemdjur av? Eller gå till tygaffären och välj de tyger som du tycker om.

Snart har du mjuka Vemdjur att leka med, ta en vuxen i handen och sätt igång!

Liten syskola

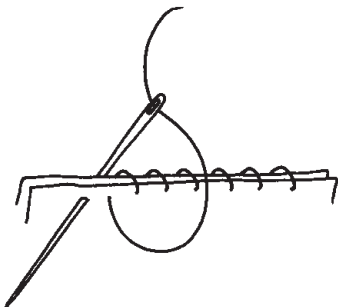

Trådriktning = riktningen som trådarna i väven i tyget har.

Riktningen spelar ingen roll om du syr i fleece, men är viktig att tänka på om du väljer ett annat material. Väljer du ett vävt tyg måste alla delar ha trådriktningen åt samma håll, annars kan delarna bli skeva och vrida sig.

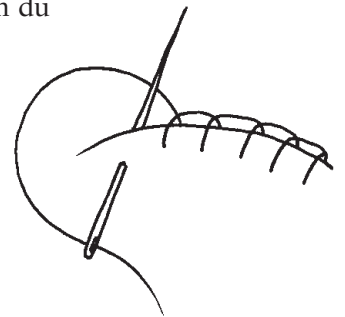

Kaststygn – sy ihop två kanter. Används till att sy fast lösa delar och för att vika in öron och ben.

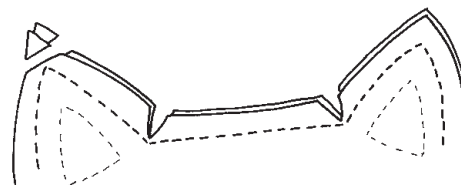

Langettstygn – används om du vill sy fast ögon, hjärtat på Kattens mage och andra detaljer för hand.

Sy runt kanten och se till att sömmen "krokar ihop" av tråden, som hålls på utsidan av nålen.

För att få till fina former på dina djur är det bra att tänka på att klippa bort överflödig sömsmån innan du vänder rätt. Spara ca 5-7 mm runt om och klipp gärna små jack i sömsmånen på de ställen där sömmen tvärt byter riktning. T. ex. i armveck eller ute på tassarna.

Du behöver

- Brunbeige fleece eller annat lurvigt tyg
- Rosa, vit och svart hobbyfilt
- Svart textilpenna
- Fibervadd

Mönsterdelar

- 2 st kropp
- 2 st svans
- 2 ögon
- 1 nos, 1 mun och
- 1 navel

1. Rita av och klipp ut mönstren till kroppen och svansen på ett smörpapper. Tänk på att också rita av de små trekantsmarkeringarna på mönstret.

Vilket humör är just din Nalle på? Kika på olika ansiktsuttryck på förra uppslaget. Rita av det uttryck du vill ha eller rita egna ögon, nos och mun.

2. Lägg ditt tyg dubbelt med (den ulliga) rätsidan inåt. Lägg ut och nåla fast mönstret till kroppen och svansen på tyget.

3. Rita nu med en märkpenna på avigsidan av tyget runt ytterkanten på mönsterdelarna. På så sätt vet du sedan exakt var du ska sy dina sömmar. Rita också markeringar vid de små triangelarna mellan fötterna. Mellan dem ska du lämna öppet när du syr sedan.

4. Klipp ut dina delar 1 cm utanför din ritade linje runt mönstret. Se tips i syskolan hur du klipper i tjockt tyg på bästa sätt.

5. Ta sedan fram rosa, vit och svart hobbyfilt och klipp till Nalles ögon, nos och mun. Använd den svarta textilpennan för att rita en kontur runt ögonvitorna. Lägg åt sidan och låt torka.

6. Vänd rätsidan upp på den del som ska bli Nalles framsida. Placera ut ansiktets olika delar och markera var naveln ska sitta. Kika på mönstret i boken så ser du att ögon, nos och mun ska sitta ganska tätt ihop. Det kan kännas konstigt men beror på att Nalle blir smalare när du fyllt på med stoppning.

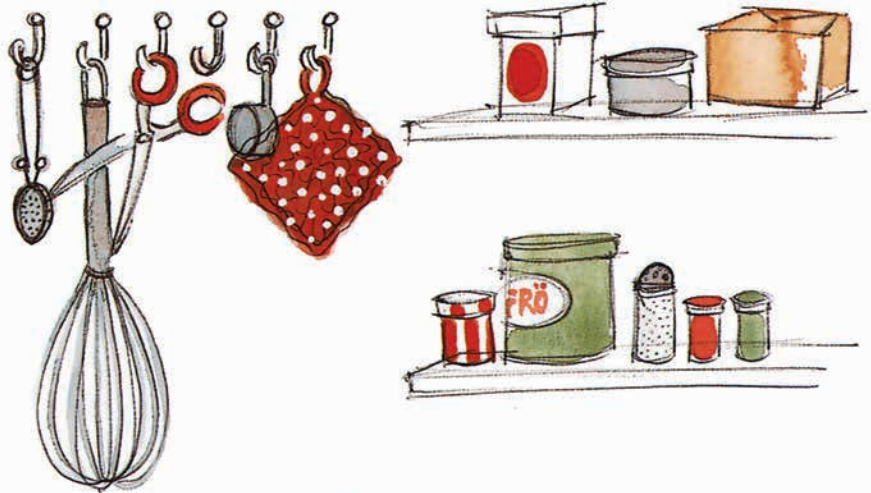
Rut & Knut lagar mat

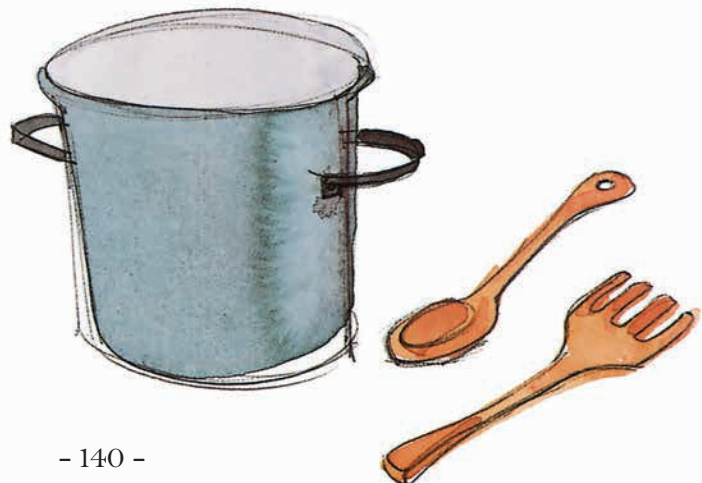
Text: Carin Wirsén

Rut och Knut ska koka soppa
– vad ska de i soppan stoppa?

Titta en stor kastrull, den
ska bli riktigt full!

Korvar, lök och små morötter,
lakritsremmar, hasselnötter,

gurkor, klubbor, sill i dill
och så några korvar till.

